

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Censvra Sacrae Facultatis Theologiae Parisiensis, In
Librum cui titulus est: La Défense de l'authorité de N. S.
P. le Pape, ..., contre les erreurs de ce temps, Par Iacques
De Vernant, à Mets, 1658**

Université <Paris> / Faculté de Théologie

Parisiis, 1665

Tertia Haeresis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14744

TERTIA HÆRESIS.

Tertiò, Excluduntur Episcopi Catholici ab omnimodâ cognitione, examinatione & decisione eorum, quæ sunt fidei, quod est contrà jus tam divinum, quàm humanum, sicut clarè patet, &c.

Gerfonius sermone pro Viagio Rege Romanorum.

2. *Directio, seu decima Lex.* Concilium generale quamvis non possit nec debeat plenitudinem potestatis Papalis commissam à CHRISTO Petro & successoribus ejus, tollere, vel minuere, sed de eâ gratias agere Deo, qui contulit, eamque revereri debet & amplecti: *Potest nihilominus usum potestatis illius certis legibus & statutis limitare in adificationem Ecclesie.* Hoc practicavit præsens Concilium tùm in multis, &c. Et infra. Expedi autem nunc antè Summi Pontificis electionem ità fieri circà multa generalem statum Ecclesie convenientia, in quibus Summi Pontifices usum plenitudinis suæ potestatis nimis verterunt in abusum, ut quia noluerunt generalia celebrare Concilia, nec inferioribus Prælatibus ordinaria jura relinquere. Quodque in statutis generalium Conciliorum nunc cassando ea, nunc mutando, nunc ad libitum interpretando, nunc privilegia & exceptiones largiendo, palàm & absque manifestâ ratione vel utilitate deviarunt. Vnde sicut in usu dispensationum, concessione privilegiorum, innovatione Decretalium, non expedit usum potestatis Papalis sic restringi, ut in omni casu tali fiat ad Concilium generale recursus propter difficultatem & raritatem suæ convocationis, qualis non erat in primitivâ Ecclesiâ, quandò communi consensu, dicente Hieronymo, fiebant omnia. Sic non expedit talem laxationem fieri; quæ vim & robur generalium Conciliorum in suis constitutionibus passim tollat & enervet, &c. Et infra. Vnde Concilium in multis quæ Papam respiciunt, habet auctoritatem conciliativam & directivam, Papa exercitativam & executivam. Non enim posset Concilium per seipsum vel absolvere in foro conscientie, vel Presbyteros ordinare, vel Corpus CHRISTI conficere, vel debellare manu armatâ infideles, & ità de multis. *Sed ad ipsum spectat circà hac hujusmodi consulere vel dictare, cujus dictamini qui repugnat, contumaciter repugnat Spiritui Sancto, cujus est ipsum Concilium in dictando vel consulendo dirigere.*

Idem. De auferibilitate Papæ Consideratione 12. Auferibilis est in casu Vicarius Sponsus Ecclesie per Ecclesiam vel generale Concilium, nedum conciliativè, aut dilativè vel denunciativè, *sed auctoritative, judicialiter atque juridice.* Præsupponamus quod jurisdictio idem est quod, juris dictio seu potestas, vel jurisdictio est facultas propinqua dicendi jus, & solet restringi ad coactivam jurisdictionem, quæ fertur vel dicitur in alterum etiam invitum. Sequitur protinùs ex hac descriptione considerationis veritas, quomodò Ecclesia seu Concilium habet in casu facultatem propinquam vel auctoritatem, seu potestatem dicendi jus etiam in alterum qui in Papam fuit ritè susceptus & electus. Nolumus tamen impugnare, quin Summus Pontifex habeat potestatem regitivam & auctoritativam respectu omnium hominum quantum

CHRISTVS voluit & cognovit expediens sibi dare pro exercendo eam. Non pro se tantummodò, sed magis ad utilitatem Ecclesiæ, qualem auctoritatem Ecclesiæ, non habet totum Ecclesiæ residuum, nisi unitivè, quomodò vel electivè, & ex istâ divisione, verum est quod claves datæ sunt nedùm uni sed unitati. Ex hoc tamen non habetur, quod Ecclesia tota, vel Concilium absente Papâ, præsertim suo demerito non possit auctoritativam jurisdictionem exercere, *Sicut lex quadam divina & indeviabilis ad reducendum ipsum, vel corrigendum, vel compescendum. Ne noceat ipse nedum Ecclesiæ: sed sibi mer tanquàm freneticus, vel ut pessimâ malarum passionum ebrietate seductus, sicut enim tradit Arist. 5. Poli. Quod ad communitatem totam spectat Principis vel correctio, vel totalis destitutio si inemendabilis perseveret. Et hæc potestas inaufertibilis vel inabdicabilis est à communitate liberâ, quæ de rebus suis facere potest ad libitum, nec per appropriationem vel aliquam legem potest suspendi, quântò magis hoc habebit Ecclesia. Iudaizabat olim Petrus per dissimulationem, Paulus ei resistit in faciem ad Galat. 2. Introducebatur Petrus rem novam in Ecclesiâ Dei, ad Centurionem gentilem intravit. Act. 10. Subortum est murmur in Ecclesiâ, itâ ut compulsus sit Petrus doctrinam insequi quam tradidit scriptis, ut scilicet paratus esset coràm totâ Ecclesiâ rationem reddere de eâ, quæ in ipso erat, fide & spe, alioqui non sibi credidisset Ecclesia. Quântò fortiùs & rationabiliùs possunt duo contendentes diffamati apud bonos & graves de schismate, de perjurio, de hæresis suspicionem compelli rationem reddere, si se cognoverint innocentes. Sic Symmachus, sic Beatus Marcellus, sic ipse Gregorius, sic alij plures iudicium subire Concilij, nequaquam ex humili condescensione, sicut fingunt aliqui, sed ex debito & obligatione, quorum multos, quia concilium non reperit convictos de crimine, reliquit causam eorum examine Iudicis Dei terminandam.*

Idem de potestate Ecclesiasticâ. Consideratione 4.

Potestas Ecclesiastica jurisdictionis in foro exteriori, est potestas Ecclesiastica coercitiva, quæ valet exerceri in alterum etiam invitum, ad dirigendum subditos in finem beatitudinis æternæ, velut in finem proximum & principaliter intentum, &c. Hanc potestatem contulit CHRISTVS, Matth. 18. dùm dixit Petro vice omnium: Si peccaverit, &c.

Quo in loco fundatur juridica potestas excommunicandi, vel interdicens ab Ecclesiasticis Sacramentis & Communionem fidelium rebelles & inobedientes Ecclesiæ, sicut usus est Apostolus, &c.

Fundatur rursus absque omni calumniâ pœnibili in hoc textu plenitudo potestatis gladij spiritualis, & executio ejus in Ecclesiâ super quemlibet Christianum, qui est frater noster, etiam si Papa fuerit. Nec accipiendum est hîc, dic Ecclesiæ, id est Papæ, quoniam Christus Petro loquebatur, qui non dixisset sibi ipsi, &c.

Fundatur etiam in hoc textu nedum potestas exercendi, sed potestas definiendi, determinandi, statuendi, decernendi, constituendi præcepta, leges & Canones, &c. Audire igitur debet Ecclesiam quilibet frater noster qui dicit ad Deum Pater noster, sicut explicat alibi Christus: qui vos audit me audit.

Confirmant hanc sententiam statuta & practicata in hoc sacro Constantiensi Concilio præsertim 6. Aprilis Anni M. C D. XV. in sessione publicâ, cuius inter cætera sunt hæc decreta duo prima.

Et primò declarat quod ipsa in Spiritu Sancto legitime congregata generale Concilium faciens, & Ecclesiam Catholicam militantem representans, potestatem immediatè à Christo habet, cui quilibet cuiuscumque status vel dignitatis, etiam si Papalis existat, obedire tenetur in his quæ pertinent ad fidem & extirpationem dicti schismatis, ac generalem reformationem Ecclesiæ Dei in capite & in membris.

Item declarat, quòd quicumque, cuiuscumque status vel dignitatis, etiam si Papalis existat, qui mandatis, statutis, seu ordinationibus aut præceptis hujus sanctæ Synodi, & cuiuscumque alterius Concilij generalis legitime congregati super præmissis, seu ad ea pertinentibus, factis vel faciendis, obedire contumaciter contempserit, nisi resipuerit, condignæ pœnitentiæ subiciatur, & debitè puniatur, &c.

Concluditur autem ex præmissis, quòd si potestas prædicta sit Ecclesiæ data Concilium generale representans Ecclesiam habet illam, &c. & fundatur prædicta potestas Ecclesiastica jurisdictionis, in unitate vel unione tali quemadmodum norasse videtur Elevatus Augustinus, quod claves Ecclesiæ datæ sunt unitati. Verumtamen hoc non impedit quin datæ sint Petro tanquàm Monarchæ, legitimisque successoribus suis, principaliùs tamen Ecclesiæ. 1. ratione indeviabilitatis, quia portæ inferi non prævalebunt adversùs eam, non deficiet fides ejus, *non sic de Papà*. 2. ratione regulabilitatis, quoniam *habet regularem usum potestatis Papalis*, non sic è converso. 3. ratione multiplici-tatis, quoniam Ecclesia continet quamlibet potestatem Ecclesiasticam etiam Papalem, non sic Papa, præsertim in extensionem. 4. ratione obligabilitatis, quia Ecclesia potest condere leges obligantes & regulantes etiam ipsum Papam tam quoad personam, quàm respectu usùs potestatis, non sic è contrà potest Papa judicare totam Ecclesiam, vel usum suæ potestatis limitare, imò si Papa condat leges & Canones videtur observandum illud quoad sententialiter dicit Augustinus, leges instituuntur cum promulgantur, firmantur autem cum moribus utentium approbantur Hoc enim dicitur ad reprimendum præsumptionem quorundam Summorum Pontificum, vel eis adulantium, qui videntur voluisse debere servari pro regulâ immutabili de Papà respectu cujuslibet Provinciæ, vel totius Ecclesiæ. Quod placuit Principi, legis habet vigorem, quasi nullum superesset examen supremum, &c.

Idem consideratione decimâ. Nimirum posuerunt isti Papalem auctoritatem suprâ Concilium, aut saltem non imparem. Est autem certum apud eos quod par in parem & minor in superiorem non habet imperium. *Benedictus autem Deus, qui per hoc Sacro-Sanctum Constantiense Concilium illustratum divine legis lumine dante ad hoc ipsum vexatione presentis schismatis intellectum, liberavit Ecclesiam suam ab hac pestiferâ perniciosissimâque doctrinâ, quâ semper manente perseverasset semper schisma nutritum ab eâ.* Declaratum nempe decretumque est, quod & sine Papâ generale Concilium convocari, & à Concilio Papa judi-

cari certis casibus potest. Quod insuper habet auctoritatem generale Concilium prescribere leges, seu regulas secundum quas plenitudo potestatis Papalis non quidem in se, quæ semper eadem est, sed in usu suo moderanda regulandaque est. Neque putandum est insuper Concilia generalia sic excepisse Papalem auctoritatem in constitutionibus suis, ut eidem permitteretur effrænis libertas, ea destruendi levissimè, quæ tantà gravitate & digestà sapientum maturitate condita sunt. Intelligitur ergò Papalis auctoritatis exceptio facta prout occurrens necessitas vel evidens utilitas postulabat, ubi pro tunc recursus ad generale Concilium non patebat. Alioquin non erat ibi uti plenitudine potestatis Papalis, sed abuti plenissime, &c.

Idem tractatu an liceat in causis fidei à Summo Pontifice appellari, penè per totum vide.

Idem in articulis specialibus in materiâ schismâtis.

Almaynus de Dominio naturali civili & Ecclesiastico. 2º. (potestas) est in Ecclesiâ ad arctandum usum potestatis in Summo Pontifice, si eâ utatur non in ædificationem Ecclesiæ. Iuxta illud Salvatoris, Si scandalizaverit te oculus tuus, erue eum à te quantum ad usum, &c.

Idem de autoritate Ecclesiæ, cap. 7. Quintò arguitur, si esset Papæ ità collata potestas super totam Ecclesiâ, quod quamvis exerceret eam in destructionem Ecclesiæ & non in ædificationem, & esset toti Ecclesiæ perniciosus, quantum ad consecutionem finis, nec posset tamen à totâ Ecclesiâ puniri. Primò sequitur quod politia Ecclesiastica non esset ità benè ordinata, sicut politia civilis: quia contrà bonam ordinationem politiæ civilis foret, non posse membrum aliquod auferre, cujus conversatio in destructionem totius cederet. Secundò, hoc esset in detrimentum ipsiusmet Papæ, esset enim miserabilior omnibus hominibus, si à malo compesci non posset.

Sextò Papa est universalis Ecclesiæ filius, ergò ei subjectus, & antecedens patet ex Ambrosio in libro de Symbolo, Non habebit ibi Deum Patrem, qui noluit hîc habere Ecclesiâ matrem: cavendum est ergò Summo Pontifici ne Ecclesiæ deneget obedientiam. Stultus enim homo despicit matrem suam, & filius stultus mœstitia est matri suæ, *Prou. 10.*

Idem cap. 12. Sequitur primò quod potestas in Summo Pontifice à Concilio potest quibusdam certis legibus limitari, & quantum ad usum arctari. Si enim caput in corpore humano efficiatur languidum seu infirmum, licitum erit cæteris membris, membrum illud ligare & cauterizare, necnon unam partem capitis abscindere pro sanitate totius corporis, &c. Et alibi multis in locis idem repetit, præsertim verò lib. de potestate Ecclesiasticâ & Laicâ ubi hæc habet.

Quantum ad ista est conclusio, quam tenent omnes Doctores Parisienses & Galli, quòd potestas est subjecta potestati Concilij: & dico primò quòd quantum ad originem seu institutionem, potestas Papæ non est suprâ Concilium, neque è diverso, quia utraque immediate est à Christo instituta, ergò quantum ad hoc una non est superaliam, neque una dependet ab altera. Sed dicunt communiter omnes Doctores Parisienses, quòd potestas Papæ

est sub potestate Concilij, quantum ad hoc quod Concilium potest certis legibus arctare ita quod teneatur Papa judicare secundum leges & constitutiones à Concilio latas, & quantum ad hoc est expressa determinatio Concilij Constantiensis & Basileensis, &c. Ergò Concilium potest Papam certis legibus arctare, &c. Nam quodcumque sunt duæ potestates ejusdem generis, & una est deviabilis, & altera non: potestas quæ est in supposito deviabili, debet dirigi secundum potestatem indeviabilem. Sed quilibet Papa est deviabilis, & Concilium generale ritè congregatum est indeviabile. Ergò potestas Papæ debet dirigi secundum dispositionem Concilij generalis. Apparentia est maxima in majore, sed minor est vera. Nam Papa potest deviare, imò potest hæreticari: est enim homo non confirmatus in gratiâ, & remanet æqualiter peccator, sicut prius, &c. Et postea. *Resolutio ergò est quod potestas Papa potest à Concilio certis arctari legibus, &c.*

Isto capitulo probat Petrus de Alliaco, jure naturali divino, & canonico Summum Pontificem subijci Concilio. Idem omninò docet Ioannes Major apertissimè in disputatione de auctoritate Ecclesiæ, quam vide.

Idem etiam docuit Petrus de Alliaco lib. de Ecclesiæ auctoritate. Sed præfertim 3. parte cap. 4. Octavò ex omnibus præmissis concluditur, quod tam de jure humano quàm Divino concedendum est Papam posse ab universali Ecclesiâ, vel à Concilio generali eam repræsentante, in multis casibus judicari & condemnari, & ab eo ad Concilium in multis casibus posse appellari, videlicet in casibus Ecclesiæ destructionem tangentibus, & hoc universaliter ex præmissis probatur, & ratione; quia aliter sequeretur ipsum Christum, verum & supremum caput Ecclesiæ, & institutorem ejus sapientissimum, eam non perfectè & sufficienter ordinasse, quod est hæreticum, & contra illud Deuteronomij 32. Dei perfecta sunt opera. Patet per contrarium, quia illa communitas non est sufficienter ordinata, quæ perditioni suæ & demolitioni publicæ non potest occurrere: sic esset de Ecclesiasticâ politiâ in casu quo Papa per hæresim manifestam, & tyrannidem apertam, aut aliud notorium crimen conaretur eam subvertere & nemo ei dicere posset, cur ita facis? per viam juris ei resistendo, id est, ab eo appellando, eum accusando, & per concilium judicando: hoc esset Papæ concedere potestatem non in ædificationem, sed in destructionem, quod est contra præmissam sententiam Apostoli, quam non solo verbo docuit, sed exemplo firmavit, quandò scilicet Petro restitit in faciem, &c.

ad Corinth. cap. 10. & ultimo.

